خراسان روزنامه صبح ایران
پنج‌شنبه ۲۷ خرداد ۱۳۹۵ . ۱۰ رمضان ۱۴۳۷ . شماره ۱۹۲۸۱

مربیان قرآنی مطالعه یک دوره تفسیر را در برنامه‌های خود قرار دهند

رئیس سازمان دارالقرآن الکریم، از مربیان و معلمان قرآنی خواست جلسات خود را به یک پایگاه معرفت شناسی و دین شناسی تبدیل کنند و همچنین سفارش کرد تا مطالعه یک دوره تفسیر را در برنامه‌های خود قرار دهند. مهدی قره شیخلو در گفت‌وگو با خبرنگار فرهنگی ایرنا، افزود: یکی از حربه‌های دشمنان این است که وقتی نتیجه‌ای از برخورد مستقیم نمی‌گیرند، به بدل‌هایی غلط رو می‌آورند تا مردم را از مسیر اسلام منحرف کنند.

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه حقوقی روزنامه خراسان، پاسخگوی پرسش‌های حقوقی شما هستیم. شما می‌توانید پرسش‌های خود را در تمام زمینه‌های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۲۰۰۰۰۹۹۹ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتماً کلمه «حقوقی» را قید فرمایید.

پرسش: پدرم بیش از ۴۰ سال روی زمینی کشاورزی کرد که مدرکی نداشت و به اصطلاح زمین اربابی بود. ایشان ۱۰ سال پیش فوت کرد و ما همچنان روی زمین کشاورزی می‌کردیم. حال فردی پیدا شده است که خود را مالک زمین معرفی می‌کند و سند ارائه کرده است. آیا ما حقی نسبت به زمین داریم؟ آیا می‌توانیم به اقدام وی اعتراض کنیم؟

پاسخ: در بسیاری از نقاط ایران زارع متصرف زمین به حکم عرف و عادت از بعضی از حقوق تصرف بهره‌مند است. این حقوق عموماً به نام حق ریشه یا در اصطلاح محلی در آذربایجان، جور، در بعضی از نقاط اطراف تهران، قراپشک، در مازندران، حق تبر تراشی و کارافه و یا به اسامی مختلف دیگری مثل: حق زارعانه، حق سرقفلی زراعت، حق نسق، حق آبادانی، حق بنه، حق آب و گل، حق تصرف، حق کسب و پیشه زراعی و... نامیده می‌شود. این حق زارعانه مشابه همان حق سرقفلی است که در تجارت به کار می‌رود. قانون و عرف این حق را برای صاحبان آن به رسمیت شناخته است. علاوه بر این، قابل به ارث رسیدن به ورثه نیز می‌باشد. زارعی که صاحب حق ریشه است زمانی که به هر دلیل ملک را ترک می‌کند، باید به حق خود برسد و حق ریشه زارع باید ارزیابی و به زارع صاحب حق پرداخت شود. میزان حق ریشه در صورت عدم توافق بین مالک و زارع، توسط خبرگان یا کارشناسان ارزیابی و تعیین می‌شود. تعیین و پرداخت حق ریشه بیشتر از طریق توافق بین زارع و مالک و کسب رضایت از زارع صورت می‌گیرد. ولی در صورتی که کار به دادگاه و قضاوت کشیده شود، کارشناسان با در نظر گرفتن عوامل متعددی که اهم آن شامل موارد زیر است، نسبت به تعیین حق ریشه اقدام می‌کنند: ۱- مدت زمان تصرف ملک توسط زارع یا زمان زراعت و غرس درخت و غیره؛ ۲- کیفیت و چگونگی آبادانی و اقدامات عمرانی زارع در زمین کشاورزی؛ ۳- نحوه تقسیم عرفی محصول بین مالک و زارع در دوران تصرف؛ ۴- کیفیت و کمیت به کارگیری عواملی نظیر بذر، کود، وجین، آبیاری و برداشت و سهم هر کدام اعم از متصرف یا مالک؛ ۵- توجه به حقوق ناشی از قوانین نظیر اصلاحات اراضی، کشت موقت، تصرف و غیره؛ ۶- کمیت و کیفیت سرمایه‌گذاری کشاورز یا متصرف یا مستاجر در محل کار، نظیر تسطیح، خاک برداری، حفر چاه و هزینه‌های انجام خدمات مربوط؛ ۷- اجاره سالانه املاک و عرف اجارات در منطقه و ... در هر صورت با توجه به اینکه دلیل مالکیت، سند رسمی است، در صورت اثبات اصالت سند در دادگاه، مالکیت ایشان محترم و غیر قابل اعتراض خواهد بود.

پرسش: تعدادی از ساکنان آپارتمانی که در همسایگی منزل ما قرار دارد، همیشه زباله‌هایشان را مقابل خانه ما می‌گذارند و هر چه تذکر می‌دهیم، فایده‌ای ندارد. در این گونه مواقع باید به کجا شکایت کنیم؟

پاسخ: ماده یک قانون مدیریت پسماند بیان می‌کند: «به منظور حفظ محیط زیست کشور از آثار زیانبار پسماندها و مدیریت بهینه آن‌ها، کلیه وزارتخانه‌ها و سازمان‌ها و موسسات و نهادهای دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی که شمول قانون بر آن‌ها مستلزم ذکر نام می‌باشد و کلیه شرکت‌ها و موسسات و اشخاص حقیقی و حقوقی، موظفند مقررات و سیاست‌های مقرر در این قانون را رعایت نمایند.» به کلیه پسماندهایی که به صورت معمول از فعالیت‌های روزمره انسان‌ها در شهرها، روستاها و خارج از آنها تولید می‌شود از قبیل زباله‌های خانگی، پسماند عادی گفته می‌شود. بنابراین اشخاص عادی نیز ملزم به رعایت مقررات مربوط به شیوه دفع زباله خانگی خود هستند. مطابق ماده ۱۸ قانون مدیریت پسماند، در شرایطی که آلودگی، خطر فوری برای محیط و انسان دارد، با اخطار سازمان حفاظت محیط زیست و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، متخلفین و عاملین آلودگی موظفند فوراً اقداماتی را که منجر به بروز آلودگی و تخریب محیط زیست می‌شود، متوقف و بلافاصله مبادرت به رفع آلودگی و پاکسازی محیط کنند. در صورت استنکاف، مرجع قضایی خارج از نوبت به موضوع رسیدگی و متخلفین و عاملین را علاوه بر پرداخت جریمه تعیین شده ملزم به رفع آلودگی و پاکسازی خواهد کرد. ماده ۸ آیین نامه اجرایی قانون مدیریت پسماند نیز، بر وظیفه عموم شهروندان در مدیریت پسماند تاکید می‌کند: «تولیدکنندگان پسماند عادی و اشخاص حقیقی و حقوقی مسئول مراکز و مجتمع‌هایی که پسماند عادی تولید می‌کنند، از قبیل ساکنین منازل، مدیران و متصدیان مجتمع‌ها و شهرکها، اردوگاه‌ها، سربازخانه‌ها، واحدها و مجتمع‌های تجاری، خدماتی، آموزشی، تفریحی و تفرجگاهی در قبال مدیریت اجرایی پسماند عادی پاسخگو بوده و ملزم به رعایت مقررات و شیوه‌نامه‌های آیین‌نامه می‌باشند.» متخلف از مقررات قانون مدیریت پسماند و آیین نامه اجرایی آن، به حکم مراجع قضایی به جزای نقدی در بار اول، برای پسماندهای عادی از پانصد هزار (۵۰۰۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال و برای سایر پسماندها از دو میلیون (۲۰۰۰۰۰۰) ریال تا یکصد میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال و در صورت تکرار، هر بار به دو برابر مجازات قبلی محکوم می‌شود. (ماده ۱۶ قانون مدیریت پسماند) مطابق ماده ۱۹ قانون مدیریت پسماند، در تمام جرایم ارتکابی موضوع این قانون، مرجع قضایی، مرتکبین را علاوه بر پرداخت جریمه به نفع صندوق دولت، به پرداخت خسارت به اشخاص و یا جبران خسارت وارده بنا به درخواست دستگاه مسئول محکوم خواهد کرد.

به مناسبت سالروز رحلت ام‌المؤمنین، حضرت خدیجه(س)

همراه با پیامبر خدا(ص) تا آخرین لحظه حیات

جواد نوائیان رودسری
info@khorasannews.com

بی‌تردید، در میان تمام کسانی که رسول خدا(ص) را در نخستین سال‌های بعثت یاری کردند، نام بانوی بزرگوار اسلام، ام‌المؤمنین، حضرت خدیجه(س)، همچون ستاره پرفروغی می‌درخشد. آن بانوی بزرگوار، نه فقط همسر، که یار و مددکار پیامبر گرامی اسلام(ص) بود. وی در بحرانی‌ترین و حساس‌ترین دوران حیات اسلام، از حمایت پیامبر دست نکشید و مانند سربازی فداکار، در تمامی صحنه‌های سخت و دشوار، همراه و همگام همسر خویش بود. «آیت‌ا... جعفر سبحانی»، در کتاب ارزشمند «فروغ ابدیت» می‌نویسد: «خانه خدیجه(س)، پیش از آن که با محمد(ص) ازدواج کند، کعبه آمال و خانه امید مردم بی‌نوا بود. پس از آن که با جوان قریش ازدواج نمود، کوچک‌ترین تغییری در وضع خانه و بذل و بخشش همسر خود نداد.» «ذهبی»، در کتاب «تاریخ» خود، حضرت خدیجه(س) را از نزدیک‌ترین افراد به پیامبر اسلام(ص) معرفی می‌کند. او می‌نویسد: «خدیجه(س)، بانویی تاجر و با شرافت بود. مال فراوانی داشت و از تاجران بنام مکه محسوب می‌شد.»

■ **همسر امین مکه**

رسول خدا(ص)، در میان مردم مکه به «امین» مشهور بود. همین شهرت، برای ارائه پیشنهاد برعهده گرفتن امور تجاری بانوی متمولی مانند حضرت خدیجه(س)، کافی به نظر می‌رسید. آیت‌ا... سبحانی به نقل از «ابن اثیر»، در «الکامل فی التاریخ»، ماجرای پیشنهاد همکاری تجاری حضرت خدیجه(س)، به پیامبر اسلام(ص) را نقل می‌کند و می‌نویسد: «مناعت و بلندی روح پیامبر، مانع از آن بود که مستقیماً و بدون هیچ سابقه و درخواستی، پیش خدیجه برود و چنین پیشنهادی [را ارائه] کند. از این رو، به عموی خود [ابوطالب] چنین گفت: شاید خدیجه به دنبال من بفرستد. اتفاقاً چنین نیز همین طور شد. وقتی خدیجه از مذاکرات ابوطالب با پیامبر آگاهی پیدا کرد؛ فوراً کسی را دنبال پیامبر فرستاد و گفت: چیزی که مرا شیفته تو کرده است، همان راستگویی، امانت‌داری و اخلاق پسندیده توست. من حاضرم دو برابر آنچه به دیگران می‌دادم، به تو بدهم و دو غلام خود را همراه تو بفرستم که در تمام مراحل، فرمانبردار تو باشند. این پیشنهاد، مقدمه‌ای برای آشنایی حضرت خدیجه(س) با شخصیت والای رسول مکرم اسلام(ص) شد. «میسره»، غلام خدیجه(س)، در بازگشت از سفر تجاری، مطالبی درباره رسول خدا(ص)، به بانوی خود گفت که بر علاقه وی نسبت به پیامبر اکرم(ص) افزود. «احمد بن علی مقریزی» در جلد ۸ کتاب «امتاع الاسماء»، از قول «میسره»، می‌نویسد: «محمد(ص) زیر درختی آرمید. در همان حال راهبی مسیحی به او نزدیک شد؛ بعد از من پرسید: آن شخصی که زیر درخت خوابیده، کیست؟ گفتم: مردی قریشی است. راهب گفت: به خدا قسم که او آخرین پیامبر است.» «ابن سعد»، در «طبقات الکبری»، ماجرای دیگری را از زبان «میسره» نقل می‌کند و می‌نویسد: «امین [رسول خدا(ص)] بر سر موضوعی با تاجری اختلاف پیدا کرد، آن مرد به او گفت: به لات و عزی [دوبت قریش] سوگند بخور تا من سخن تو را بپذیرم. امین در پاسخ او چنین گفت: پست‌ترین و مبغوض‌ترین موجودات پیش من، همان لات و عزی است که تو آن‌ها را می‌پرستی.» با زگو کردن این مطالب برای حضرت خدیجه(س)، باعث شد تا آن بانوی بزرگوار، با وجود پیشنهاد ازدواج بزرگان و ثروتمندان قریش، به حضرت محمد(ص) پیشنهاد ازدواج دهد و همسر ایشان شود.

■ **بانویی آراسته به زیور خرد**

حضرت خدیجه(س)، پس از ازدواج با رسول خدا(ص)، تمام ثروت خود را در اختیار ایشان قرار داد. او به راهی که همسر بزرگوارش طی می‌کرد، ایمانی راسخ داشت. طی ۱۵ سال بعد و تا زمان بعثت نبی اکرم(ص)، حضرت خدیجه(س) با شخصیت همسر بزرگوارش بیشتر آشنا شد. او شاهد بزرگ‌ترین و حساس‌ترین واقعه تاریخ بشریت بود؛ بعثت آخرین پیامبر خدا. «آیت‌ا... سبحانی» می‌نویسد: «اضطراب و خستگی فوق‌العاده [پیامبر پس از نزول نخستین وحی] سبب شد که راه خانه خدیجه را در پیش بگیرد. وقتی وارد خانه شد، همسر گرامی [رسول خدا(ص)،] آثار اضطراب و تفکر را در چهره او مشاهده کرد. جریان را از او پرسید. [پیامبر اکرم(ص)] آنچه را اتفاق افتاده بود، برای خدیجه شرح داد.» حضرت خدیجه(س)، بانویی اهل تفکر و تحقیق بود. وقتی حالات پیامبر اکرم(ص) را مشاهده کرد، نزد عمویش، «ورقه بن نوفل» آمد. او از دانایان عرب و پیرو دین مسیحیت بود. حضرت خدیجه(س) وضعیت و حالات همسر بزرگوارش را برای عموشرح داد و از او شنید: «ان ابن عمک لصادقٌ وإن هذا لبدء النبوه وإنه ليأتيه الناموس الاكبر؛ پسر عموی تو راستگوست. آنچه بر او پیش آمده، آغاز پیامبری است و آن ناموس بزرگ (رسالت) بر وی فرود می‌آید.»

> پیامبر اکرم(ص)، همواره قدردان فداکاری‌های همسر مهربان خویش بود. او هیچ‌گاه همراهی و همدلی خدیجه(س) را از یاد نمی‌برد. رسول خدا(ص)، حتی دوستان و نزدیکان حضرت خدیجه(س) را به احترام همسر و الامقامش دوست می‌داشت و به آن‌ها احترام می‌گذاشت. «مقریزی» در «امتاع الاسماء»، به نقل از «صحیح بخاری»، احادیثی از پیامبر اکرم(ص)، درباره احترام ایشان به دوستان حضرت خدیجه(س)، نقل کرده، از آن جمله نوشته است: «هرگاه پیامبر(ص) گوسفندی قربانی می‌کرد، مقداری از گوشت آن را برای دوستان و نزدیکان خدیجه(س) می‌فرستاد و می‌فرمود: اذهبوا به إلى فلانة، فإنها كانت صديقة خديجة؛ این را به منزل فلان بانو ببرید چرا که او دوست خدیجه بود.»

■ **پایداری در راه ایمان**

با آشکار شدن دعوت پیامبر اسلام(ص)، رفتار مشرکان سرسخت مکه با ایشان تغییر کرد. سخت‌گیری بر رسول خدا(ص)، هر روز بیشتر می‌شد و طبعاً، افراد خانواده ایشان نیز، از این سخت‌گیری مصون نبودند. «ابولهب»، عموی پیامبر اکرم(ص)، که در همسایگی ایشان زندگی می‌کرد، در آزار رسول خدا(ص) و خانواده‌اش، گوی سبقت را از دیگر مشرکان ربوده بود. در آن شرایط سخت، رنج تنهایی رسول مهربانی‌ها، با همدلی و همراهی بانوی بزرگواری همچون خدیجه(س) التیام می‌یافت. او از فقر و محنتی که به واسطه صرف ثروت و مکنتش در راه دعوت الهی پیامبر اسلام(ص) به وجود آمده بود، تأثری نداشت. با هجرت گروهی از مسلمانان به حبشه و شکست مشرکان در بازگرداندن آن‌ها، مسلمانان مکه تحت فشاری مضاعف قرار گرفتند. در همین راستا، تحریم اقتصادی رسول خدا(ص) و یارانش، برای وادار کردنشان به تسلیم، در دستور کار مشرکان مکه قرار گرفت. «یعقوبی» در جلد نخست کتاب «تاریخ» خود می‌نویسد: «نامه‌ای ستمگرانه را نوشتند که با احدی از بنی‌هاشم خرید و فروش نکنند. به آن‌ها زن ندهند و از آن‌ها زن نگیرند و هیچ گونه داد و ستدی با آن‌ها نداشته باشند تا آن که محمد(ص) را به آن‌ها تسلیم کنند.» امضا کنندگان عهدنامه، متعهد شده بودند در تمام پیش‌آمدها از مخالفان پیامبر خدا(ص) طرفداری کنند. عهدنامه را «منصور بن عکرمه بن عامر» نوشت. «طبری» می‌گوید که دست وی مدتی بعد از نوشتن عهدنامه، فلج شد. شرایط بحرانی به وجود آمده و تهدید جان پیامبر اکرم(ص)، باعث شد ابوطالب پیشنهاد کند بنی‌هاشم و سایر مسلمانان، همراه با پیامبر اسلام(ص)، راهی دره‌ای در نزدیکی مکه شوند تا بتوانند بهتر و راحت‌تر از رسول خدا(ص) حفاظت کنند. به این ترتیب، مسلمانان به مدت ۳ سال، گرسنگی، تشنگی و گرمای طاقت‌فرسای صحرا را در «شعب ابوطالب» تحمل کردند. در آن شرایط دهشتناک، حضرت خدیجه(س)، همراه با همسر بزرگوارش به شعب ابوطالب کوچ و باقی مانده ثروت خود را در راه کمک به مسلمانان گرفتار شده در تحریم، صرف کرد. بانوی اسلام، که پس از ورود به شِعب ابوطالب، اندکی بیمار و ناتوان شده بود، حاضر به بهره‌مند شدن از حمایت خویشان ثروتمندش نشد. او حاضر نبود پیامبرش را در چنین شرایطی تنها بگذارد. آیت‌ا... سبحانی درباره شرایط دشوار ساکنان شعب ابوطالب، در جلد نخست کتاب «فروغ ابدیت»، می‌نویسد: «فشار گرسنگی به حدی رسیده بود که سعد بن وقاص می‌گوید: شبی از میان دره بیرون آمدم، در حالی که نزدیک بود تمام قوا را از دست بدهم. ناگهان پوست خشکیده شتری دیدم، آن را برداشتم، شستم، سوزاندم و کوبیدم و بعد با آب مختصری، خمیر کرده و از این طریق، سه روز به سر بردم.» جاسوسان مشرکان مکه، از تمام راه‌ها مراقبت می‌کردند، تا مبادا کسی آذوقه به ساکنان شعب ابوطالب برساند. با این وجود، شدت عمل کفار، از صبر و بردباری مسلمانان نکاست و آنها را در مسیری که پیش گرفته بودند، دچار تردید نکرد.

■ **وداع با رسول خدا(ص)**

با وجود تحریم اقتصادی مشرکان، ارتباط ساکنان شِعب ابوطالب با بخشی از ساکنان مکه قطع نشد. در این میان، بستگان حضرت خدیجه(س) یکی از مهم‌ترین پل‌های ارتباطی ساکنان شعب ابوطالب با مکه محسوب می‌شدند. افرادی مانند «ابوالعاص بن ربیع»، خواهرزاده حضرت خدیجه(س) و داماد رسول خدا(ص) و «حکیم بن حزام»، برادرزاده حضرت خدیجه(س)، از جمله افرادی بودند که به شکل مخفیانه با شعب ابوطالب و افراد ساکن در آن ارتباط داشتند و برای آنها آذوقه می‌بردند. با این حال، گاه پیش می‌آمد که ارتباطات آن‌ها توسط مشرکان کشف می‌شد و برای آن‌ها دردسر ایجاد می‌کرد. «ابن اثیر» در «الکامل فی التاریخ» آورده است که: «یک بار ابوجهل به حکیم بن حزام، برادرزاده خدیجه(س) برخورد کرد که بار گندمی را به سمت شعب ابوطالب می‌برد و می‌خواست آن را به عمه‌اش، خدیجه(س) و رسول خدا(ص) برساند. ابوجهل گفت: حکیم! رهایت نمی‌کنم تا آبرویت را ببرم! گفت‌وگوی آن‌ها بالا گرفته بود که ابوالبختری سر رسید و به ابوجهل گفت: با او چه کار داری؟ تو می‌خواهی جلوی او را بگیری تا به عمه‌اش غذا نرساند؟ فوراً راهش را باز کن! ابوجهل نپذیرفت و او را دشنام داد. ابوالبختری به ابوجهل حمله کرد، او را از شتر به زیر کشید و لگدکوب کرد.» همین ارتباطات محدود بود که پس از خورده شدن خطوط عهدنامه مشرکان توسط موریانه، باعث شد موضوع آزادی مسلمانان گرفتار شده در شعب ابوطالب، در شهر مکه، به یک مطالبه عمومی تبدیل شود. افرادی مانند «هشام بن عمر»، «زهیر بن ابی امیه» و «مطعم بن عدی»، که ارتباطات محدودی با ساکنان شعب ابوطالب داشتند، نقش مهمی در ایجاد مطالبه عمومی مردم مکه، برای آزادی مسلمانان، ایفا کردند. با این حال، پایان اسارت در شعب ابوطالب، برای رسول خدا(ص)، با رنج و اندوه از دست دادن همسر باوفا و عموی مهربانش توام شد. حضرت خدیجه(س) در پایان تحریم اقتصادی، تمام ثروت خود را از دست داده بود. با این حال، هرگز زبان به شکوه و شکایت نگشود.

■ **مهربانی‌هایی که هیچ‌گاه فراموش نشد**

پیامبر اکرم(ص)، همواره قدردان فداکاری‌های همسر مهربان خویش بود. او هیچ‌گاه همراهی و همدلی خدیجه(س) را از یاد نمی‌برد. رسول خدا(ص)، حتی دوستان و نزدیکان حضرت خدیجه(س) را به احترام همسر و الامقامش دوست می‌داشت و به آن‌ها احترام می‌گذاشت. «مقریزی» در «امتاع الاسماء»، به نقل از «صحیح بخاری»، احادیثی از پیامبر اکرم(ص)، درباره احترام ایشان به دوستان حضرت خدیجه(س)، نقل کرده، از آن جمله نوشته است: «هرگاه پیامبر(ص) گوسفندی قربانی می‌کرد، مقداری از گوشت آن را برای دوستان و نزدیکان خدیجه(س) می‌فرستاد و می‌فرمود: اذهبوا به إلى فلانة، فإنها كانت صديقة خديجة؛ این را به منزل فلان بانو ببرید چرا که او دوست خدیجه بود.» «آیت‌ا... سبحانی» در کتاب «فروغ ابدیت»، ماجرای یکی از همسران رسول خدا(ص) را نقل می‌کند که نسبت به محبت ایشان به حضرت خدیجه(س)، خرده گرفته بود و پیامبر(ص)، با ناراحتی، در پاسخ به وی فرموده بودند: «بهتر از او نصیب من نشده است! او هنگامی به من ایمان آورد که سراسر مردم در کفر و شرک به سر می‌بردند. او اموال خود را در سخت‌ترین مواقع در اختیار من گذارد، خدا از او فرزندانی نصیبم کرد که به دیگر همسرانم نداد.»

> با وجود تحریم اقتصادی مشرکان، ارتباط ساکنان شِعب ابوطالب با بخشی از ساکنان مکه قطع نشد. در این میان، بستگان حضرت خدیجه(س) یکی از مهم‌ترین پل‌های ارتباطی ساکنان شعب ابوطالب با مکه محسوب می‌شدند. افرادی مانند «ابوالعاص بن ربیع»، خواهرزاده حضرت خدیجه(س) و داماد رسول خدا(ص) و «حکیم بن حزام»، برادرزاده حضرت خدیجه(س)، از جمله افرادی بودند که به شکل مخفیانه با شعب ابوطالب و افراد ساکن در آن ارتباط داشتند و برای آنها آذوقه می‌بردند.

سخن اندیشه

سجایای حضرت خدیجه(س) در کلام اهل مکه

حجت‌الاسلام دکتر جواهری
عضو هیئت علمی دانشگاه فردوسی

اهل مکه به عنوان هموطنان حضرت خدیجه سلام‌ا... علیها برای ایشان احترام ویژه‌ای قائل بودند و با مشاهده رفتار و گفتار آن حضرت و بر اساس شناخت تجربی خویش، وی را در جایگاه عالی و بی‌نظیری می‌دیدند. گزارش تاریخ از گفتار اهل مکه درباره ابعاد شخصیت حضرت خدیجه سلام‌ا... علیها، منبع مناسبی برای "خدیجه‌شناسی" است. صفات و امتیازاتی که همشهریان حضرت خدیجه(س) برای وی ذکر کرده‌اند، راهنمای پژوهشگران برای شناخت حقایق زندگانی نخستین همسر آخرین پیامبر خداست. اهل مکه حضرت خدیجه علیها السلام را ستوده‌اند و همان طور که حضرت محمد صلی‌ا... علیه و آله و سلم را امین نامیده بودند و حضرت در چشم آنان بزرگ و دارای احترام ویژه بوده است، همسر ایشان را نیز به سلامت و درستکاری و پاکی شناخته و به نیکی از وی یاد کرده‌اند. در گفت‌وگوها و تحقیقات زمان ازدواج پیامبر(ص) و خدیجه(س)، صفات و امتیازاتی برای حضرت خدیجه(س) ذکر شده که در دوران زندگی وی با پیامبر اعظم(ص) تا ارتحال ایشان، حقیقت آن‌ها بیشتر آشکار شده است. در توصیف خدیجه بنت خویلد در مقام معرفی وی به پیامبر(ص) چنین آمده است: هی من اهل مکه من قومک وهی اکثر هن مالا واحسنهن جمالا واعظمهن کمالا واعفهن فرجا و ابسطهن یدا، طاهره مصونه تساعد ک علی الامور، و تقنع منک بالمیسور و لا ترضی من غیر ک بالکثیر کبیره فی قومها، مطاعه فی امرها و عشیرتها قریبه منک فی النسب، یحسد ک علیها جمیع الملوک و العرب (بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۵۴)؛ او از اهل مکه از قوم شماست و او ثروتمندترین آنان و زیباترین آنان و با کمال‌ترین آنان و با عفت‌ترین آنان و بخشنده‌ترین آنان و با سخاوت‌ترین آنان است. پاک و مصون از پلیدی و انحراف است، همکار و کمک کننده به تو در امور و کارهاست و از تو، به کم قانع است و از غیر تو بازیادی هم راضی نمی‌شود. در میان قومش بزرگ می‌باشد و فرمانش مطاع است و قبیله‌اش در نسب نزدیک به توست. همه پادشاهان و عرب بر او نسبت به تو حسد می‌ورزند. در این جملات، صفات و امتیازات حضرت خدیجه(س) که نزد مردم مکه مشهور و آشکار بوده، ذکر شده است. گزارش این صفات با صیغه افعل تفضیل نشان دهنده برتری حضرت خدیجه(س) بر همه زنان شهر است.

■ **مال و ثروت فراوان**

حضرت خدیجه(س) بیشترین مال و ثروت را داشت و این ثروت حلال را به طور کامل در اختیار همسرش پیامبر خدا قرار داد و همه این امکانات مالی در راه خدا و گسترش اسلام و تبلیغ ارزش‌های الهی هزینه شد. خدیجه(س) ثروتمندترین زن شهر بود که بی‌منت و ادعا و بدون تکبر و با آگاهی و معرفت و به دور از تجمل گرایی و رفاه طلبی و تشریفات، همه ثروت و امکاناتش را در خدمت محمد امین(ص) قرار داد و با نوی نمونه جهان اسلام شد.

■ **انسان کامل**

حضرت خدیجه(س) در کمالات اخلاقی و معنوی بی‌نظیر بود. وی با کمال‌ترین زن مکی است که در پرتو کمالات فراوان خویش با افتخار به همسری حضرت محمد(ص) درآمد.

■ **طهارت و مصونیت**

در میان زنان مکه حضرت خدیجه(س) به طهارت و پاکی و مصونیت از زشتی‌ها و انحرافات مشهور بود. مردان و زنان شهر مکه ایشان را طاهره می‌شناختند و ساحت وی را از آلودگی‌ها مصون می‌دیدند.

■ **یاور در کارها و امور سخت**

حضرت خدیجه سلام‌ا... علیها نخستین فردی بود که به حضرت محمد صلی‌ا... علیه و آله و سلم ایمان آورد و با تمام وجود از فرستاده خدا، پشتیبانی و ثروت و هستی اش را فدای پیامبر کرد. خدیجه(س) همان گونه که اهل مکه می‌شناختند اهل مساعدت در امور به حضرت محمد(ص) بود و در دوران زندگی با پیامبر خدا به ویژه از بعثت تا رحلت، همواره در کنار همسر و یاوری فداکار و ایثارگری بی‌نظیر و بزرگ بود. در همراهی و همکاری با پیامبر خدا هیچ کس جای او را نگرفت.

■ **اهل قناعت**

ثروتمندترین زن زمان، در کنار حضرت محمد(ص) با قناعت زیست و از افزون خواهی و دنیاگرایی و وسوسه‌های تجملات مبرا بود. مال و ثروت را فدای همسرش کرد و با آرامش و نشاط تا پایان عمر به پیامبر خدا وفادار ماند. پیامبر خدا نیز تا پایان عمر خویش همواره از این بانوی نمونه و ام‌المومنین بی همتا، مادر فاطمه زهرا سلام‌ا... علیها به نیکی یاد می‌کرد و فضایل بی بدیلش را آموزش می‌داد. پیامبر خدا در آستانه رحلت حضرت خدیجه(س) و در حالت احتضار ایشان، ضمن اظهار درد مندی و ناراحتی به ایشان فرمود: زمانی که پس از ارتحال بر زنان نمونه جهان، مریم مادر عیسی و خواهر موسی و آسیه همسر فرعون وارد شدی، سلام مرا به آنان برسان. حضرت خدیجه(س) فرمود: یا لرفاء یا رسول ا... (بحار الانوار، ج ۱۹، ص ۲۴) رفاء به معنای اتحاد و اتفاق و التیام و برکت و رویش است. به کار بردن این واژه در این شرایط خاص از سوی حضرت خدیجه علیها السلام در پاسخ به پیامبر خدا صلی‌ا... علیه و آله و سلم، تعامل عالی و سازنده و هماهنگی و یکی بودن و متحد شدن پیامبر(ص) و خدیجه(س) را نشان می‌دهد.

آگهی حراج

موسسه‌ای اقتصادی در نظر دارد تعداد قابل توجهی موتورسیکلت را از طریق حراج حضوری و به صورت نقدی به فروش برساند.

انواع موتورسیکلت: اوراقی- قابل شماره‌گذاری

(لازم به ذکر است ارائه خدمات جهت موتورسیکلت ۶ ماه از تاریخ خرید و صرفا داخل استان می‌باشد)

توجه: ۲۰٪ مبلغ پیشنهادی در زمان خرید نقدا و صرفا از طریق دستگاه کارتخوان دریافت می‌شود.

زمان‌های بازدید:

روزهای شنبه و یک‌شنبه مورخ ۲۹ و ۹۵/۳/۳۰ صبح (۹ الی ۱۲) عصر (۱۶ الی ۱۸)

مکان‌های بازدید:

پارکینگ حکمت: مشهد- جاده سیمان- نبش خیابان حکمت ۶ (موتورسیکلت- حدود ۸۵۰ دستگاه)

انبار دانش: مشهد- جاده جدید قوچان- بعد از پلیس‌راه امام هادی- نرسیده به سه‌راه دانش (موتورسیکلت- حدود ۱۵۰ دستگاه)

پارکینگ عرفان: شهرستان فریمان- بعد از پلیس‌راه- جاده فریمان- تربت‌جام سمت چپ (موتورسیکلت- حدود ۲۵۰ دستگاه)

پارکینگ حافظان مهر ترشیز: شهرستان کاشمر- خیابان قائم- کوچه نسیم (موتورسیکلت- حدود ۲۰۰ دستگاه)

زمان و مکان برگزاری حراج:

روز دوشنبه مورخ ۹۵/۳/۳۱ ساعت (۹:۳۰ صبح الی ۱۲)

مشهد- بوستان کوهسنگی- سالن آمفی‌تئاتر فرهنگسرای کودک و آینده

تلفن: ۳۸۴۶۱۴۵۱- داخلی ۷۷۴۴- ۷۷۴۲

۱/۹۵۰۹۱۶۰۷

جناب آقای دکتر امیر رضایی اردانی
ارتقاء جنابعالی را به مقام شامخ دانشیاری روانپزشکی تبریک عرض می نماییم.
دکتر کامیار توکلی طبسی
دکتر ملیحه کشوری
م/۹۵۰۹۱۶۵۸

زیباترین و به یادماندنی‌ترین سخنان مشاهیر
سخن بزرگان
در صفحه «همشهری سلام»

خراسان روزنامه صبح ایران
بازار محله
ویژه نامه ی تبلیغاتی برای تمام مناطق مشهد

شهادت جان سوز حضرت خدیجه کبری سلام الله علیها تسلیت باد

جهت سفارش آگهی در ویژه نامه بازار محله
با تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۳۵۹۱۱ تماس حاصل فرمایید.
مدیریت: فیروز خسروانی ۰۹۱۵ ۱۱۱ ۸۰۰۰
مشهد- بلوار ارشاد- ساختمان ۳ روزنامه خراسان- شماره ۱۶
telegram.me/bazarmahaleh
م/۹۵۰۹۲۱۵۶